

UOT: 821(=512.1)

Gülnar Yunusova*

“KÜLƏYİN NƏGMƏSİNİ DİNLƏ” ROMANI HARUKİ MURAKAMI YARADICILIĞININ ERKƏN NÜMUNƏSİ KİMİ

Xülasə

Çağdaş yapon ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Haruki Murakami yaradıcılığa 1979-cu ildə “Küləyin nəğməsinə dinlə” adlı kiçikhəcmli romanı ilə başlamışdır. İlk qələm təcrübəsi Haruki Murakaminin kosmopolitizmini və dilindəki amerikan təsirlərini ən yaxşı əks etdirən əsərlərindəndir. Əsərin qəhrəmanları yaponlardır, məkan olaraq da Yaponiyadır, lakin bu qəhrəmanlar Qərb musiqisini dinləyir, Qərb ədəbiyyatını oxuyur, Qərb markalarından istifadə edirlər. Nəinki mədəniyyət və istehlak malları, eyni zamanda zamanın tarixi hadisələrlə bağlı xatırlanması, xarici görünüşün bənzədilməsi kimi şüura hopmuş hər şey Qərb məhsuludur. Romanın təhkiyəçisi-baş qəhrəmanı adsız “僕 (Boku) – Mən” müəyyən dərəcədə Haruki Murakaminin prototipidir. “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanı erkən yaradıcılıq nümunəsi kimi yazarın öz dünyasına açılan və onun dünyagörüşünü əks etdirən, növbəti əsərlərin ilkin ipucuları ilə zəngin olmasıyla xarakterikdir.

Açar sözlər: Qərb, Amerika, kosmopolitizm, Boku, H.Murakami, Kennedi, amerikan, yapon

Giriş. Postmodern ədəbiyyatın ən məhsuldar yazıçılarından biri Haruki Murakamidir. H.Murakami yaradıcılığı müxtəlif mədəniyyətlərin sintezini əks etdirdiyi üçün mədəniyyətlərarası yanaşma tələb edir. Onun bədii irsinin böyük bir qismi romanlarından ibarətdir. H.Murakaminin postmodern ədəbiyyatda önəmli nümunə hesab olunan yaradıcılığı kosmopolitizm, realizm, sürrealizm, magik realizm, dektiv, elmi fantastika, şamanizm, ekzistensializm elementlərinin mövcudluğu ilə də səciyyəvlənir. H.Murakaminin ilk yaradıcılıq nümunəsi olan “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanı yazıçının kosmopolitizmini və dilindəki Amerika təsirlərini ən yaxşı əks etdirən əsərlərindəndir.

Yapon ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Haruki Murakami yaradıcılığına 「風の歌を聴け」 — “Küləyin nəğməsinə dinlə” [1] adlı romanı ilə başlamışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, sözügedən roman Ziya Fazilin tərcüməsində 2016-cı ildə “Xəzər” jurnalının 1-ci sayında “Küləyin nəğməsinə dinlə” [2] adı ilə tam şəkildə nəşr olunmuşdur. Romanın adı XX

əsr Amerika yazıçısı Truman Kapotenin 1947-ci ildə qələmə aldığı “Shut a Final Door” (“Son qapını bağla”) hekayəsinin sonuncu – “Heç bir şey düşünməyin, küləyi düşünün” cümləsindən götürülmüşdür [3, s.344]. H.Murakami 1978-ci ildə ilk romanını tamamladıqdan sonra onu Bungey (文藝-Bungey (Fiction-qurğu) 1933-cü ildən Kavade Şobou Şinşa nəşriyyatı tərəfindən dərc olunan ədəbi dərgidir. Aylıq nəşr olunan dərgi 1980-ci ildən etibarən ildə dörd dəfə işıq üzü görür. Jurnalın əsas istiqamətlərindən biri də yeni yazarları aşkar etmək üçün “Bungey” müsabiqə və mükafatına nəzarətdir.) ədəbiyyat jurnalının gənc istedadlar müsabiqəsinə göndərmişdir. 1979-cu ilin aprel ayında roman müsabiqənin qalibi olaraq 22-ci “Yeni yazarlar üçün Gunzo mükafatı”na layiq görülmüşdür. “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanının ilkin adı “Happy Birthday and White Christmas” (“Ad günün mübarək və Bəyaz Milad bayramı”) olmuşdur [4]. 1979-cu il iyul ayının 23-də Kodanşa nəşriyyatında “Küləyin nəğməsinə dinlə” adı ilə işıq üzü görən romanın üz qabığında il-

* Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu. E-mail: gulnar1340@yahoo.com.tr

kin adı "Happy Birthday and White Christmas" da öz əksini tapmışdır. Roman 81-ci "Akutaqava mükafatı"na (1935-ci ildə Ryunosuke Akutaqavanın xatirəsinə "Bungeyşunju" jurnalının redaktoru Kan Kikuchi tərəfindən təsis edilib. İldə iki dəfə – yanvar və iyul aylarında yaradıcılığa ilk addımlarını atan ən yaxşı gənc yazarın qəzetdə və ya jurnalda dərc olunmuş yeni bir bədii nümunəsi verilir.) namizəd göstərilmiş, əhəmiyyətli bir əsər olaraq dəyərləndirilsə də, mükafatı qazana bilməmişdir. Əsər 1981-ci ildə rejissor Kazuki Omori tərəfindən ekranlaşdırılmışdır.

Yeniyyətlik illərini Qərb ədəbiyyatı – Fyodor Dostoyevski, Frans Kafka, Skot Fitsçerald, Raymond Şendli, Truman Kapote, Con Apdayk, Kurt Vonnequt, Riçard Brautiqan və digər ədəbləri oxumaqla keçirən və Ədəbiyyat fakültəsini bitirən Haruki Murakami yaradıcılığa 29 yaşında başlamışdır. "Heç ağılım ucundan belə keçirməmişdim, lakin roman yazmağı düşündüm", – deyən yazıçı ilk addımını 1978-ci il aprel ayında atmışdır. Həmin ilin 1 aprel tarixində Cinqu stadionunda çəmənləkdə uzanıb beyzbol yarışını izləyən H.Murakami anıdan roman yazmağa qərar vermişdir: 「僕が「そうだ、小説を書いてみよう」と思い立ったのはその瞬間のことだ。晴れ渡った空と、緑色をとり戻したばかりの新しい芝生の感触と、バットの快音をまだ覚えている。そのとき空から何かが静かに舞い降りてきて、僕はそれをたしかに受け取ったのだ」 [5, s.50].

"Mənim, "Bəli, mən roman yazım", – deyən ilk dəfə ağılımdan keçirdiyim andı bu. Açıq səma, yaşıl, tər çəmənlərin toxunuşu, beyzbol çomağının həzz verən səsinə hələ də xatırlayıram. O an göydən bir şey səssizcə süzülərək aşağı enmiş və mən də onu uğurlu şəkildə yaxalamışdım sanki".

Yazıçı

「走ることについて語るときに僕の語ること」"Qaçışdan danışdığım zaman nə danışiram" adlı xatirə kitabında yaradıcılıq yolundakı ilk qədəmini, həmin günün atmosferini izah edərək deyirdi:

「小説家になろうというような野心があっ

たわけではない。僕として何はともあれ無心に小説家というものが書きたかった。何を書こうという具体的なイメージもないまま、「今なら何か自分なりに手応えのあるものがかけるんじゃないか」と感じたのだ」 [5, s.50].

"Mənim istədiyim hər necə olursa, olsun mənliliyimi bir kənara qoyaraq roman yazmaq idi. Nə yazacağıma dair heç bir fikrim yox idi. Lakin içimdə belə bir hissə oyanmışdı ki, indi yazsam, ortaliğa nəşə çıxar bilərəm".

H.Murakami yaradıcılığının erkən dönəmlərində caz klub-bərlə işlədi, yazmağa isə işarəsi 30 dəqiqə–1 saat vaxt ayırırdı. İlk qələm təcrübəsi "Küləyin nəğməsinə dinlə" məhz işarəsi fasilələrdə fiziki yorğunluqla, zamanla yarışaraq yazılan romandır. Baxmayaraq ki, romanda müəyyən yeniliklər var, lakin duyğular çox zəifdir. H.Murakami əsəri xronoloji ardıcılıqla yazmadığını, hər bir səhnəni ayrılıqda yazıb, sonradan onları tam parça halına gətirdiyini bildirmişdir. Əsərin ilk səhifələrində mətnin yazılmasının əhəmiyyətindən danışaraq özünü müalicə üçün faydalı olacağı nəzərə çatdırılır. Əsərin təhkiyəçisi – baş qəhrmanı adsız "僕 (Boku) – Mən" Derek Hartfeld yaradıcılığından bəhrələndiyini xüsusi diqqətə çatdırır. Bundan sonrakı hissələrdə isə oxuculara ötürülən bir ismarıq yoxdur, əsərin hər hansı bir ideyası önə çıxır. Təhkiyəçi 1970-ci ilin yay tətili zamanı Tokiodan doğma şəhəri olan Kobeyə dönmüş və 18 gün müddətində həyatındakı əhvalatları nəql etmişdir. Romanın xüsusi bir ideyası olmadığını vurğulayan yazıçı bu məsələ ilə bağlı belə aydınlıq gətirmişdir: "Burada mənim də anlamadığım çoxlu şeylər var. Çox şey bilinməyən şəkildə meydana çıxır, sanki avtomatik yazı kimi. İlk səhifələrdə demək istədiklərimi yazmışam, sonrasındakı isə heç bir mesaj yoxdur. Mən heç nəşr olunacağını belə düşünmürdüm" [6, s.38-39].

H.Murakami bədii yaradıcılığa özünü müalicə üsulu kimi başlamışdır. Gənc Haruki-nin atası ilə olan problemlə münasibətləri, yaxın dostunun intihar etməsi, ilk uğursuz eşq macərəsi kimi məsələlər yazıçıya böyük təsir göstərmişdir. Yazıçının avtobiografik cizgilərlə zən-

gin ilk yaradıcılıq məhsulu olan "Küləyin nəğməsinə dinlə" romanının baş qəhrmanı Boku (Mən) müəyyən dərəcədə Haruki Murakaminin prototipidir. Boku iyirmi yaşından yazmağa çalışdıklarını iyirmi doqquz yaşında söyləməyi bacarmışdır. Səkkiz il ərzindəki müxtəlif təcrübələr – ağırlı zərbələr, anlaşılmazlıqlar, saysız kəlakələr, yalanlarla üzlaşən gənc yazmaqla özünü müalicə istiqamətində bir addım atmışdır: 「もちろん問題はひとつ解決してはいないし、語り終えた時点でもあるいは事態は全く同じということになるかもしれない。結局のところ、文章を書くことは自己療養の手段ではなく、自己療養へのささやかな試みにしか過ぎないからだ。うまくいけばずっと先に、何年か何十年か先に、救済された自分を発見することが出来るかもしれない、と」 [1, s.8].

"Əlbəttə, bu, heç bir problemi həll etməyəcək, hətta ola bilsin ki, hekayə bitdikdən sonra hər şey olduğu kimi qalacaq. Göründüyü kimi, mətnin yazılması özünü müalicə vasitəsi deyildir, sadəcə olaraq, özünü müalicə istiqamətində zəif bir addımdır. Uğurla irəliləyirsə, bəlkə illər sonra – on il sonra xilas olmuş özümü tapa bilərəm".

H.Murakami 1995-ci ildə yapon analitik psixoloqu Kavay Hayou ilə etdiyi söhbətində deyirdi: "Nə üçün mən roman yazmağa başladığımı həqiqətən bilmirəm. Sadəcə olaraq anıdan istədim və başladım yazmağa. Baxmayaraq ki, hələ də bunu düşünürəm, lakin zənnimcə bu özünü müalicənin (自己療養 – self therapy) müəyyən mərhələləri idi" [7, s.79].

Roman 29 yaşındakı Bokunun təhkiyəsi ilə başlayır və təhkiyəçinin dilindən verilən epiloqla sona çatır. Hətta əhvalatların cərəyan etdiyi tarixlər də 8-26 avqust 1970-ci il – 18 gün kimi dəqiqliklə göstərilmişdir. Əsərin birinci hissəsini proloq alandırı bilirik ki, burada 29 yaşında qarşımıza çıxan Boku hekayəti qələmə almaqdakı məqsədini izah edərək, Derek Hartfeld yaradıcılığından bəhrələndiyini vurğulayır. Bundan sonra hekayəni nəql edən Boku 21 yaşındadır. Universitet üçün Tokioya gətmiş Boku 21 yaşında – 1970-ci ilin yay tətili zamanı 18 günlük doğma şəhəri Kobeyə geri dönr.

Universitetə qəbul zamanı tanış olduğu dostu Siçovulla isti yay günlərini barda pivə içməklə, hovuzda üzməklə keçirirlər. Qısa müddət ərzində barda tanış olduğu bir neçə qadınla olan münasibətləri, doğma şəhərindəki uşaqlıq xatirələri əsərin sujetini təşkil edir. Məlum olduğu kimi, H.Murakami 1949-cu ildə anadan olmuş və iki yaşından universitetə qəbul olana qədər Kobedə yaşamışdır. Bu prizmadan Derek Hartfeld yaradıcılığına dönərək hekayətini tamamlayır.

H.Murakaminin dünyagörüşünün formalaşdığı dövr Yaponiyanın Qərb, xüsusilə də Amerika təsirlərinə məruz qaldığı mərhələyə təsadüf edir. Gəncliyində Skot Fitsçerald, Truman Kapote, Con Apdayk, Kurt Vonnequt kimi Amerika ədəbiyyatının görkəmli söz ustalarının yaradıcılığını mükəmməl şəkildə öyrənən H.Murakami amerikalı yazı üslubundan əhəmiyyətli dərəcədə təsirlənmişdir. Bu baxımdan H.Murakami Amerika və Yaponiya arasında mədəni vasitəçi kimi dəyərləndirilir. Yazıçının yaradıcılığını konkret olaraq hansısa bir kateqoriyaya daxil etmək, romanlarının janrını, formasını müəyyən etmək bir qədər çətinidir. H.Murakaminin postmodern ədəbiyyatda önəmli nümunə hesab olunan yaradıcılığı kosmopolitizm, realizm, sürrealizm, magik realizm, dedektiv, elmi fantastika, şamanizm, ekzistensializm elementlərinin mövcudluğu ilə də səciyyələnir.

"Küləyin nəğməsinə dinlə" romanı Haruki Murakaminin kosmopolitizmini və dilindəki amerikalı təsirlərini ən yaxşı əks etdirən əsərlərindəndir.

「話せば長いことだが、僕は21歳になる。

まだ十分に若くはあるが、以前ほど若くはない。もしそれがきにいらなければ、日曜の朝にエンパイア・ステート・ビルの上から飛び下りる以外に手はない。

大恐慌を扱った古い映画の中でこんなジョークを聞いたことがある。「ねえ、僕はエンパイア・ステート・ビルの下を通りかかる時にはいつも傘をさすんだ。だって上から人がバラバラ落ちてくるからね」 [1, s.24].

“Danışsaq, uzun məsələdir, mənim 21 yaşım var.

Kifayət qədər cavanam, lakin əvvəl daha cavan idim. Əgər bu xoşuma gəlməsə, bazar günü səhər Empayr Steyt Bildinqin damından özümü aşağı ata bilərəm.

Böyük depressiya ilə bağlı çəkilən köhnə filmdə belə bir zarafat eşitmişdim:

“Mən Empayr Steyt Bildinqin yanında keçəndə həmişə çətimimi açıram. Yuxarıdan hey adam tökülür”.

“Küləyin nəğməsinə dinlə” əsərindən verilmiş bu nümunəyə nəzər yetirsək, müəllif simvolik Amerika obyektini olan “Empayr Steyt Bildinq” binasına və tarixi hadisələrə əsaslanan filmə istinad edərək yaponcaya xas olmayan yeni ədəbi xüsusiyyət ortaya çıxartmışdır. Roman orijinal dili olan yapon dilində başqa bir dildən çevrilmiş əsər təsiri bağışlayır. H.Murakaminin dili və ədəbi mənzərəsi müasirləri ilə müqayisədə tamamilə fərqlidir. Bu baxımdan da, həm ədəbi tənqidçilər, həm də dilçilər H.Murakaminin mübahisəli dil istifadəsinə qarşı çıxmışdılar. Bütün bu tənidlər qarşısında H.Murakami “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanını əvvəl ingilis dilində yazdığını və sonra yapon dilinə tərcümə etdiyini bildirmişdir. Lakin Qərb, xüsusilə, Amerika ədəbiyyatını oxuyan H.Murakami üçün yapon dilində yazmaq çox çətin idi: “Mən iyirmi doqquz yaşım olanda roman yazmağa başladım. Mən nəse yazmaq istəyirdim, lakin necə edəcəyimi bilmirdim. Yaponca necə yazacağımı bilmirdim, yapon yazıcılarının əsərlərindən demək olar ki, heç nə oxumamışdım. Buna görə də üslubu, quruluşu – hər şeyi oxuduğum amerikan və Qərb kitablarından götürdüm. Nəticədə isə mən öz üslubumu yaratdım. Beləliklə, bu, bir başlanğıc idi” [8].

H.Murakami dilinin və üslubunun ən önəmli tərəflərindən biri qəhrəmanlarının kosmopolit davranışı və bu qəhrəmanların şüurlarının, təxəyyüllərinin kəskin şəkildə əks olunma-

sıdır. Qeyri-ənənəvi üslub – global mədəniyyət məhsulları, istehlak mallarına istinad, milliyətçi olmayan, özü ilə mübarizə aparən qəhrəmanlar Haruki Murakaminin tamamilə özünəməxsus mənlilik duyğusundan xəbərlər verir. “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanının dili, ritmi, tonu kosmopolitizmin yazıcının qəhrəmanlarının şüurunda və şəxsiyyətlərinin formalaşmasında nə dərəcədə rol oynadığını meydana çıxartmağa kömək edir. Əsərin qəhrəmanları yaponlardır, məkan olaraq da Yaponiyadır, lakin bu qəhrəmanlar Qərb musiqisini dinləyir, Qərb ədəbiyyatını oxuyur, Qərb markalarından istifadə edirlər. Müəllif Yaponiyanın regionallığını, mədəniyyətini aşkar edən bütün simvolları ortadan çıxartmışdır. Romanda nəinki mədəniyyət və istehlak malları, eyni zamanda zamanın tarixi hadisələrlə bağlı xatırlanması, xarici görünüşün bənzədilməsi kimi şüura hopmuş hər şey Qərb məhsuludur:

「僕は彼女の写真を一枚だけ持っている。裏に日付けがメモしてあり、それは1963年8月となっている。ケネディー大統領が頭を撃ち抜かれた年だ。彼女は何処かの避暑地らしい海岸の防潮堤に座り、少し居心地悪そうに微笑んでいる。髪はジーン・セバーグ風に短く刈り込み（どちらかというとその髪型は僕にアウシュウィツを連想させたのだが）、赤いギンガムの裾の長いワンピースを着ている」 [1, s.101].

“Məndə onun birçə fotosu var. Arxasında tarix yazılıb: “avqust, 1963-cü il”. Prezident Kennedinin başından vurulduğu il. Dəniz kənarında, hansısa bir bağ yerində bəndin üstündə oturub, candərdi gülmüşəyir. Cin Seberq stilində qısa kəsilmiş saçlar (əslində isə onun saç düzümü mənə Auşvitsi xatırladırdı), əynində isə qırmızı damalı uzun don”.

Romandan verilmiş bu nümunədə, Boku iyirmi bir yaşında canına qəsd edən üçüncü rəfiqəsi haqqında danışarkən əlində mövcud olan bir fotodan bəhs edir. Fotonun arxasında tarix göstərilmişdir ki, təhkiyəçi bu tarixi Amerikanın 34-cü prezidenti Con Kennedinin başından vurulduğu tarixlə xatırlayır, rəfiqəsinin xarici görünüşünü amerikan kinoaktrisası Cin Seberqə bənzədir. Prezident Con Kennedinin adı əsərdə

çox sıx çəkilir. Con Kennedinin vurulduğu il Bokunun həyatında bir dönüş nöqtəsi olmuşdur: 「僕がものさしを片手に恐る恐るまわりを眺め始めたのは誰かがケネディー大統領の死んだ年で、それからもう15年にもなる。15年かけて僕は実にいろいろなものを放り出してきた」 [1, s.11].

“Əlimə xətkəs alıb ətrafıma göz gəzdirməyə başladığım il prezident Kennedinin öldürüldüyü il idi. Deməli, artıq 15 il keçib. Düz 15 il hər şeyi atmaqla məşğul olmuşam”. Bu nümunədə də H.Murakaminin kosmopolitizmi açıq şəkildə meydana çıxır. Romanda Yaponiyadakı bir hadisəni deyil, prezident Kennedi ilə bağlı hadisələrin seçilməsini H.Murakami belə izah etmişdir: “Kennedi siyasətinə heyran olmamışdım, lakin 1960-cı illərin əvvəllərində gətirdiyi idealist, liberal atmosferdən çox təsirlənmişdim” [6, s.40].

Yuxarıda romandan verilmiş nümunələrdə Haruki Murakaminin daha çox Amerikadan təsirləndiyi aşkar olur. Əlbəttə, bunun səbəbi H.Murakaminin doğulduğu tarixdən bir neçə il sonra Yaponiya ilə ABŞ arasında imzalanmış sazişlər olmuşdur. Bu anlaşmalara əsasən, işğal rejiminə son qoyulmuş, ABŞ və Yaponiya münasibətləri hərtərəfli inkişaf mərhələsinə daxil olmuşdur. Haruki Murakaminin böyüdüüyü Kobe kimi liman şəhəri isə amerikanlar və ABŞ istehsalı məhsulların daxil olduğu ilk yerlərdən idi. Lakin H.Murakaminin dünyagörüşünün formalaşmasında Amerika ilə yanaşı, ümumilikdə Qərb mədəniyyətinin böyük rolu olmuşdur. İlk qələm təcrübəsində daha çox Amerikanın önə çıxmasına baxmayaraq, yunan, alman, fransız, ingilis, italyan mədəniyyətlərinin təsiri də yazıcının bədii irsində öz əksini tapmışdır: 「もしあなたが芸術や文学を求めているのならギリジャ人の書いたものを読めばいい」 [1, s.13].

“Əgər sizə incəsənət və ədəbiyyat lazımdırsa, gərək yunanların yazdıqlarını oxuyasınız”. Heç təsadüfi deyildir ki, H.Murakami yaradıcılığının erkən dövrlərdə ölkəsində məruz qaldığı bir çox tənqidlərdən, eyni zamanda yaradıcılığına olan münasibətlərdən yayınmaq üçün həyat yoldaşı ilə Avropa turuna çıxmış və

bir müddət Yunanıstanda yaşamışdır. Hətta yazıçıya ədəbi şöhrət gətirən 「ノルウェイの森」 – “Norveç meşəsi” [9] romanını bu səyahət əsnasında yazmışdır.

Filip Stivik “The theory of the novel” (“Roman nəzəriyyəsi”) adlı kitabında roman dünyasını araşdırarkən, Henri Ceymsin “The Portrait of a Lady” (“Bir qadının portreti”) əsərinin ön sözüdəndə belə bir nümunə gətirmişdir: “Roman dünyasını bir tikili olaraq düşünmək, bu tikilinin bir deyil, milyonlarla və ya saysız qədr pəncərəsi olduğunu deyə bilərik. Bu pəncərələr, tikilinin möhtəşəm ön divarında, roman yazarının dünyasına açılan, açılması mümkün olan və onun öz dünyagörüşünü əksətdirmə istəyinin yaratdığı saysız dəliklərdir” [10, s.57]. Henri Ceymsin qeyd etdiyi kimi, “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanında yazarın dünyasına açılan saysız pəncərələrlə qarşılaşırıq. Murakaminin dünyagörüşünün formalaşmasına təsir göstərən Qərb mədəniyyəti ədəbin yaratdığı bütün qəhrəmanların bəhrələndiyi əsas mənbədir. H.Murakaminin musiqi ilə bağlı zəngin və özünəməxsus dünyagörüşü sözügedən romanda geniş şəkildə öz əksini tapmışdır. H.Murakami romanlarını unudulmaz edən əsas xüsusiyyətlərdən biri bütün filmlərdə olduğu kimi, yazıcının hər bir əsərinin özünəməxsus saundtrekinin olmasıdır. “Küləyin nəğməsinə dinlə” romanının saundtreki isə amerikan rok qrupu Beach Boysun “Koliforniya qızları” (California Girls) musiqidir. Musiqinin hər şeyə qadir olduğunu düşünən müəllifin romanın on birinci bölməsində qələmə aldıqları bu sözlər olduqca diqqətəlayiqdir:

「今日もうんざりするような暑さだった。がそんなものは御機嫌なロックを聴いて吹き飛ばそう。いいかい。素晴らしい音楽。それはそういうためにあるんだぜ。可愛い女の子と同じだ。オーケー、1曲目。これをただ黙って聴いてくれ。本当に良い曲だ。暑さなんて忘れちゃう。ブルック・ベントン、「レイにー・ナイト・イン・ジョージア」 [1, s.53].

“Bu gün bayır od tutub yanır – qoy rok onu sərirlətsin! Musiqi elə onun üçün yaranıb. Bizim gözəl qızlarımız kimi. Okay, birinci

mahnı! Sakitcə ona qulaq asın, əla mahnıdır. İstini yaddan çıxarın! Beləliklə, Bruk Benton "Georgiada yağışlı gecə".

Nəticə. Avtobioqrafik məqamlarla dolu olan "Küləyin nəğməsinə dinlə" əsəri H.Murakaminin zəngin və özünəməxsus dünyagörüşünü özündə ehtiva edən romandır. H.Murakaminin qeyd etdiyi kimi, çap olunacağını belə düşünmədiyi romanda xüsusi müəllif ideyası ol-

mamasına baxmayaraq, kifayət qədər uğurlu bir əsər olmuşdur. H.Murakaminin çağdaş dünya ədəbiyyatında tutduğu mövqeyi məhz ilk yaradıcılıq addımlarının doğru yöndə atılmasından irəli gəlir. Sonrakı mərhələdə yazdığı romanlarında müşahidə olunduğu kimi, yazıcı ilk əsərində də doğma Yaponiyasını qlobal mədəni dəyərlər və ədəbi meyarlarla birləşdirərək oxucularına təqdim etmişdir.

ƏDƏBİYYAT

1. 村上春樹、「風の歌を聴け」、講談社、2004
2. Haruki Murakami "Küləyin nəğməsinə dinlə", "Xəzər" jurnalı №1, 2016
3. 村上春樹 雑文集、新潮社、2011
4. <http://konoichi.kodansha.co.jp/1212/02.html>
5. 村上春樹、「走ることについて語るときに僕の語ること」、文藝春秋、2010
6. Kawamoto Saburo, Monogatari no tame no bouken. Bungakukai (August 1985).
7. Murakami Haruki 村上春樹 and Kawai Hayao 河合速雄. 1996. Murakami Haruki, Kawai Hayao ni Ai ni Iku 村上春樹河合速雄に会いに行. Tokyo: Shinchousha.
8. WRAY John, "Haruki Murakami, The Art of Fiction", The Paris Review, No. 182, Summer 2004
9. 村上春樹、「ノルウェイの森」、講談社、2004.
10. Philip Stevick, "Roman teorisi". Ankara, Akçağ Yayınları, 2004.

THE NOVEL "HEAR THE WIND SING" AS AN EARLY EXAMPLE OF HARUKI MURAKAMI'S CREATIONS

Summary

Haruki Murakami, the prominent representative of contemporary Japanese literature, began his creative career in 1979 with a short novel "Hear the Wind Sing". The first pen experience reflects Haruki Murakami's cosmopolitanism and American influence in his language. The heroes of the work are Japanese and spatial in Japan, but these heroes listen to Western music, read Western literature, and use Western brands. Not only the culture and the consumer goods, but also everything permeating to the consciousness as the memory of the historical events, resembling of the outer appearance are Western. The narrator - protagonist of the novel is unnamed "僕 (Boku) - I" is a prototype of H.Murakami. The novel "Hear the Wind Sing" as an early example of creativity, is characterized by the discovery of the author's own world and reflects his outlook, is rich in the initial prompts of the following works.

Key words: West, America, cosmopolitanism, Boku, H.Murakami, Kennedy, American, Japanese

РОМАН «СЛУШАЙ ПЕСНЮ ВЕТРА» КАК РАННИЙ ПРИМЕР ТВОРЧЕСТВА ХАРУКИ МУРАКАМИ

Резюме

Харуки Мураками, видный представитель современной японской литературы, начал свою творческую карьеру в 1979 году с короткого романа «Слушай песню ветра». Первый опыт пера отражает космополитизм Харуки Мураками и американское влияние на его языке. Герои произведения японцы и пространства в Японии, но эти герои слушают западную музыку, читают западную литературу, используют западные бренды. Не только культура и потребительские товары, но и все, что пронизывает сознание, как память об исторических событиях, напоминание внешнего вида является западным. Рассказчик - главный герой романа безымянный «僕 (Boku) - я» является прототипом Х.Мураками. Роман «Слушай песню ветра» как ранний пример творчества, характеризуется открытием собственного мира автора и отражает его мировоззрение, богат первоначальными подсказками следующих работ.

Ключевые слова: Запад, Америка, космополитизм, Боку, Х.Мураками, Кеннеди, американский, японский